

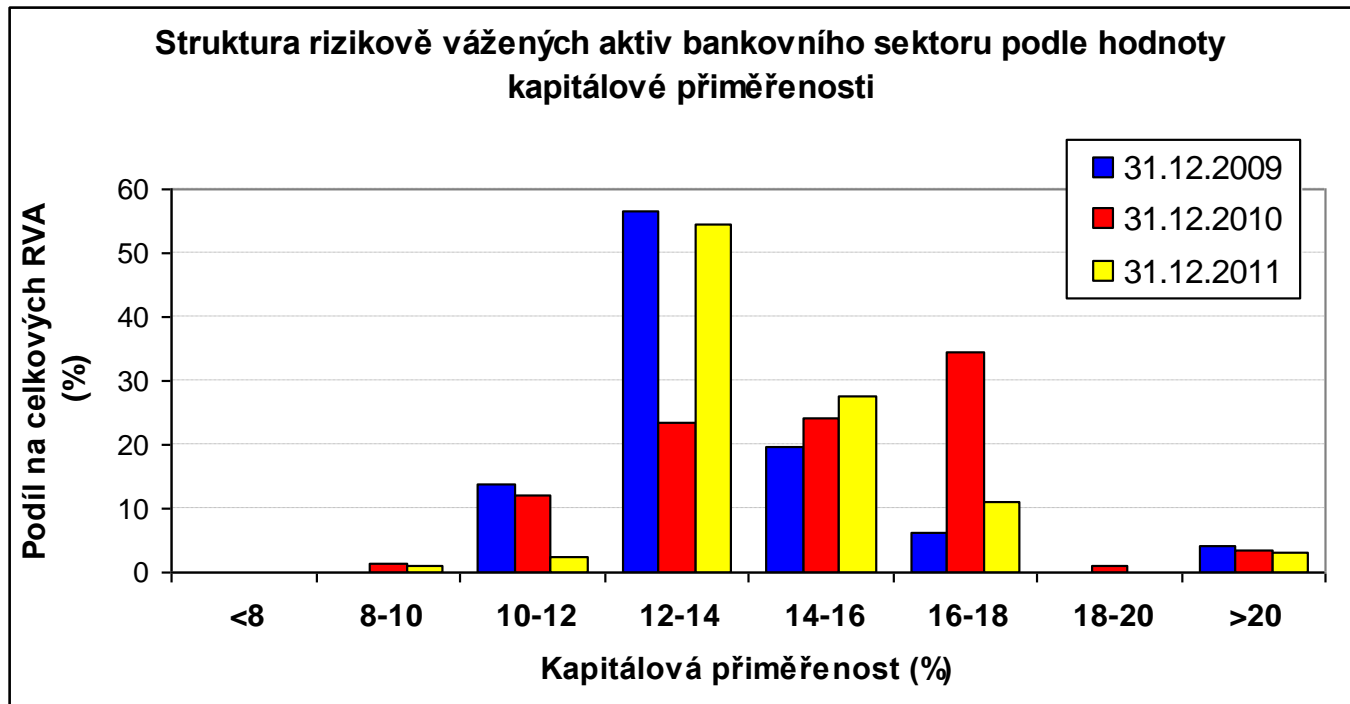
Aktuální stav českého finančního sektoru v roce 2012: pohled dohledu a pohled regulace

Vladimír Tomšík
viceguvernér ČNB

XII. Fórum Zlaté koruny
27. března 2012

Kapitálová vybavenost (mil. Kč, %)	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	Y/Y změna
Kapitál celkem	264 736	289 351	303 510	4,89%
Tier 1	237 595	263 421	281 992	7,05%
Kapitálová přiměřenost (%)	14,11	15,52	15,27	-0,25 p.b.
Kapitálová přiměřenost Tier 1 (%)	12,35	13,86	13,94	0,10 p.b.
Přebytek/nedostatek kapitálu	114 686	140 175	144 507	3,09%

Přebytek kapitálu bankovního sektoru má **rostoucí trend**, ukazatel celkové kapitálové přiměřenosti zaznamenal meziročně mírný pokles, který je však částečně kompenzován meziročním nárůstem kapitálové přiměřenosti Tier 1.

Dominantní objem rizikově vážených aktiv sektoru je reprezentován institucemi s rostoucím ukazatelem kapitálové přiměřenosti

Vybrané ukazatele likvidity bankovního sektoru	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	Změna Y/Y
Rychle likvidní aktiva (RLA) celkem (mil. Kč)	1 036 245	1 093 172	1 202 943	10,04%
RLA celkem / aktiva celkem (v %)	25,31	26,10	26,87	0,77 p.b.
RLA / vklady klientů celkem (v %)	37,99	38,77	40,78	2,01 p.b.
Krytí úvěrů primárními zdroji (v %)	132,53	132,96	130,47	-2,49 p.b.

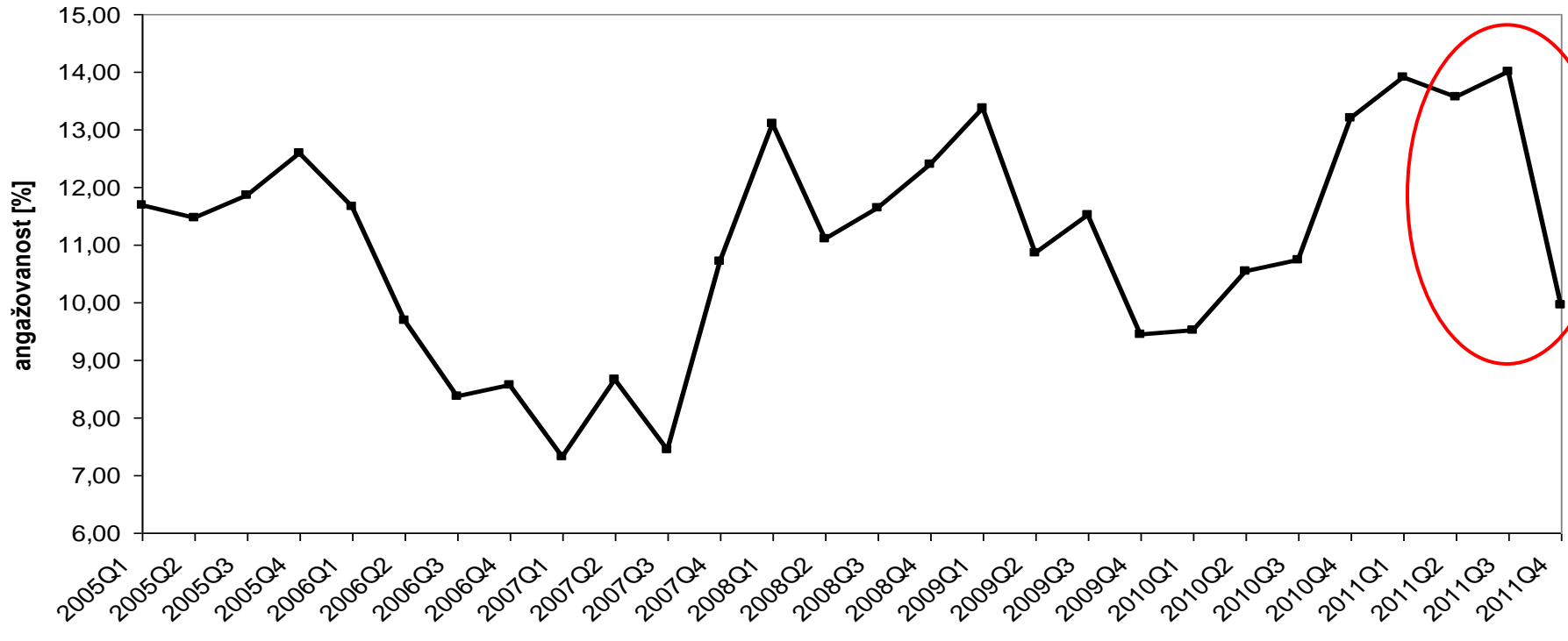
RLA - pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám, dluhopisy emitované vládními institucemi, dluhopisy emitované centrálními bankami a pohledávky za úvěrovými institucemi splatné na požádání.

Vysoká úroveň likvidních prostředků podporuje stabilitu bankovního sektoru

Hospodářské výsledky bankovního sektoru (mil. Kč)	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	Změna Y/Y (%)
Zisk z finanční a provozní činnosti	168 409	157 376	162 113	3,01
Správní náklady	60 455	62 381	66 089	5,94
Odpisy, tvorba rezerv, ztráty ze znehodnocení	37 297	29 046	33 292	14,62
Zisk nebo ztráta z pokračujících činností před zdaněním	70 778	65 636	63 540	-3,19
Zisk nebo ztráta po zdanění	59 740	55 656	53 454	-3,96

Ziskovost sektoru v roce 2011 je ovlivněna odpisem řeckých státních dluhopisů.

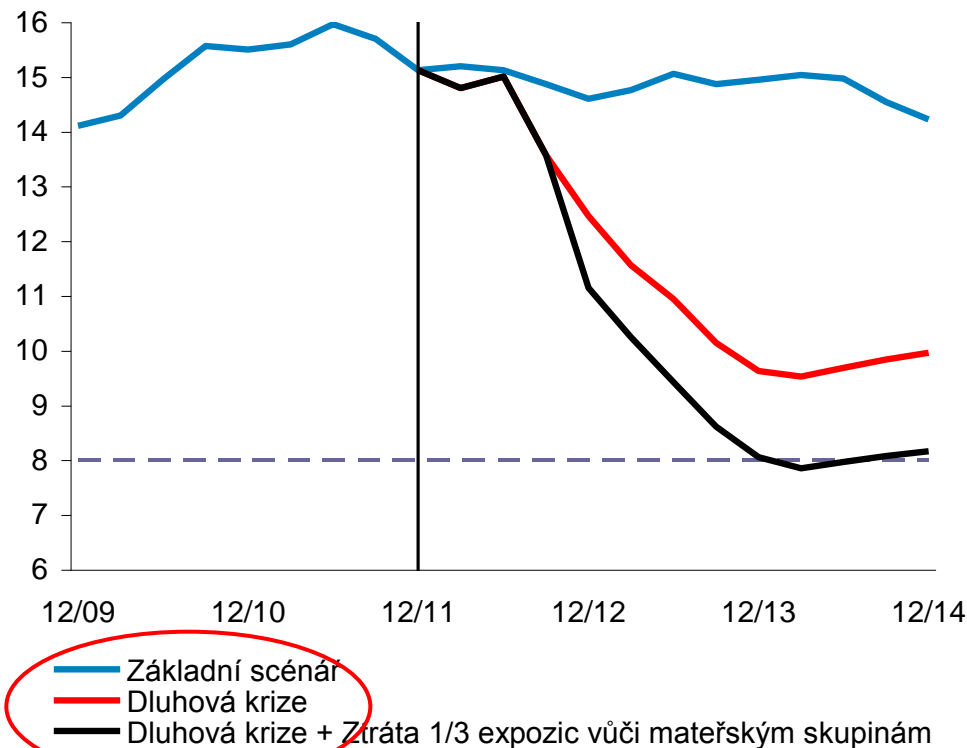
Vývoj průměrné angažovanosti investičního portfolia tuzemských bank vůči subjektům ze skupiny

Zavedení mimoběžné týdenní informační povinnosti, v jejímž rámci vybrané banky informují:

- o výši angažovanosti vůči osobám, které spolu s bankou tvoří skupinu zahraniční ovládací banky;
- o vývoji objemu a struktury rychle likvidních aktiv;
- o očekávaných transakcích, které by mohly způsobit významné snížení objemu rychle likvidních aktiv banky.

Vývoj kapitálové přiměřenosti
(v %)

Pramen: ČNB

- **Vysoká odolnost bankovního sektoru**
- **Základem stability: vysoká kapitálové přiměřenost**

- 15,2 % k 4Q 2011

- **Scénář Dluhová krize**

- některé banky by musely doplnit kapitál, celkově o 19 mld. CZK
- poměrně malá hodnota z velikosti bankovního sektoru (0,5 % HDP)
- neohrožuje stabilitu sektoru

Pro velmi nepravděpodobný scénář s odpisem expozic vůči mateřským skupinám: potřeba kapitálu 33 mld. CZK (0,9 % HDP).

- Testy naznačují, že český bankovní sektor je schopen absorbovat i velmi nepříznivý vývoj plynoucí ze zahraničí.
- Občané se tak nemusí obávat o své vklady, český bankovní sektor patří mezi velmi stabilní a ČNB pečlivě možná rizika sleduje.

ESAs – První rok fungování

- Dokončení transformace původních výborů třetí úrovně na ESAs, včetně ustavení nových orgánů, schválení vnitřních pravidel, procesů a příprava a výkon nových kompetencí
- Hlavní aktivity ESAs – příprava BTS, guidelines a doporučení k např. CRD IV/CRR (EBA), Solvency 2 (EIOPA), MiFID (ESMA)
- Aktivní role EBA v době finanční a dluhové krize: stress testy, doporučení k rekapitalizaci, monitoring kolegií supervizorů
- Značný nárůst objemu aktivit ESAs v důsledku nových úkolů - snaha ESAs o rozšiřování kompetencí
- Nedostatečná koordinace a spolupráce mezi ESAs (ale i ESRB)
- Provádění excesivních aktivit znamenajících nadměrnou zátěž pro domácí dohledové orgány a účastníky FT (např. v oblasti IT)
- Zvyšování požadavků na výši financování ESAs (spolufinancuje i ČNB)

K implementaci legislativy EU:

- zákon o bankách (garanční schémata)
- zákon o pojišťovnictví (podmínky podnikání v pojišťovnictví - Solvency II)
- zákon o finančních konglomerátech (směrnice o fin. konglomerátech)
- zákon o spotřebitelském úvěru (novela směrnice o spotřebitelském úvěru)
- zákon o podnikání na kapitálovém trhu (garanční schémata, odškodnění investorů)
- zákon o investičních společnostech a investičních fondech (směrnice o alternativních fondech)

Mimo EU harmonizaci:

- zákon o stavebním spoření (umožnění poskytování stavebního spoření univerzálním bankám)
- zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích (zavedení vázaných zástupců a další změny v oblasti distribuce pojištění)
- zákon o směnářské činnosti (pravidla pro směnárny, vyšší transparentnost pro zákazníky, efektivnější dohled)
- zákon o bankách (srovnání podmínek pro pobočky non EU bank)
- zákon o dohledu nad finančním trhem (jednotná a efektivní pravidla pro výkon dohledu - vedení řízení, podmínky nápravných opatření aj.)

Aktuální:

- **novela vyhlášky č. 123/2007 Sb. (obezřetnostní pravidla)** (účinnost pravděpodobně červen 2012)
 - **doplnění kvalitativních požadavků na úvěrovou činnost**
 - povinnost získat informace pro posouzení situace protistrany i v případě participací, strukturovaných produktů apod.
 - povinnost posoudit makroekonomické podmínky ve státě sídla protistrany včetně fází hospodářského cyklu, míru vlastních zdrojů investovaných protistranou, poměr příjmů protistrany k hodnotě expozice a poměr hodnoty expozice k hodnotě použitého majetkového zajištění
 - **přehodnocení limitů angažovanosti (národní diskrece v CRD)**
 - snížení hodnoty expozice, do jejíž výše se neuplatňuje celkový limit angažovanosti instituce vůči zahraniční matce nebo sestře (bance nebo obchodníkovi s cennými papíry), ze 75 % na 50 % - tím snížení limitu angažovanosti vůči těmto osobám ze 100 % na 50 %
 - **doplnění požadavků na kvalitu zajištění**
 - stanovení seznamu zajištění pro účely ocenění pohledávek zůstává v gesci úvěrové instituce
- **blok vyhlášek k penzijní reformě** (účinnost postupně)
 - náležitostí žádostí a náležitosti statutu (únor)
 - podrobnější pravidla činnosti - obezřetnost, obhospodařování majetku, jednání s účastníky, informační povinnosti, kapitálové požadavky (duben)
 - odborná způsobilost pro distribuci (červen)
 - činnost depozitáře (srpen)

Další vyhlášky : (příprava a účinnost v návaznosti na účinnost relevantního zákona)

- **vyhlášky k novele zákona o bankách**
 - režim non-EU poboček (pravidla obezřetnosti, náležitosti žádostí)
 - CRD IV (zejména pravidla obezřetnosti)
- **vyhlášky k novele zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích**
 - odborná způsobilost, registrace, vázání zástupci
- **vyhlášky k novele zákona o pojišťovnictví – Solventnost**
 - žádosti, solventnostní kapitálový požadavek, nabídky pojištění důchodu
- **vyhlášky k zákonu o směnářské činnosti**
 - náležitosti informace o kursu, potvrzení podmínek směny
- **vyhlášky k zákonu o investičních společnostech a fondech**
 - pravidla jednání, pravidla obezřetnosti, činnost depozitáře.

Pravidla pro úvěrové instituce (CRD IV) (*EcoFIN 2Q 2012?*)

- aktuální téma je mj. proticyklický polštář, diskrece ve využití některých nástrojů Pilíře I národními regulátory

Směrnice o krizovém řízení (EK anoncuje návrh na květen)

- ČNB podporuje koordinaci a sdílení know how, ne přesun rozhodování na skupinový dohled nebo evropské dohledové orgány
- ČNB nepodporuje intra-group transakce bez souhlasu hostitelského orgánu dohledu

Pojišťovnictví

- Směrnice a prováděcí směrnice Solventnost 2 – otázkou účinnost 1. 1. 2014(?)
- Nová pravidla pro zprostředkování – Insurance Mediation Directive (IMD2) a Packaged Retail Investment Products (PRIPs) - návrh EK duben 2012(?)

Kapitálové trhy

- MiFID2 a MiFIR – novela směrnice a návrh nařízení - nová pravidla pro regulované trhy, jednání se zákazníky, transparency, emisní povolenky)
- European Market Infrastructure Regulation (EMIR) - nová pravidla pro clearing a reporting OTC derivátů
- Nařízení k činnosti centrálních depozitářů
- Krátké prodeje (možnost celoevropského zákazu, omezení)
- Ochrana proti zneužívání trhu – nové nařízení MAR
- Transparentnost emitentů – novela směrnice

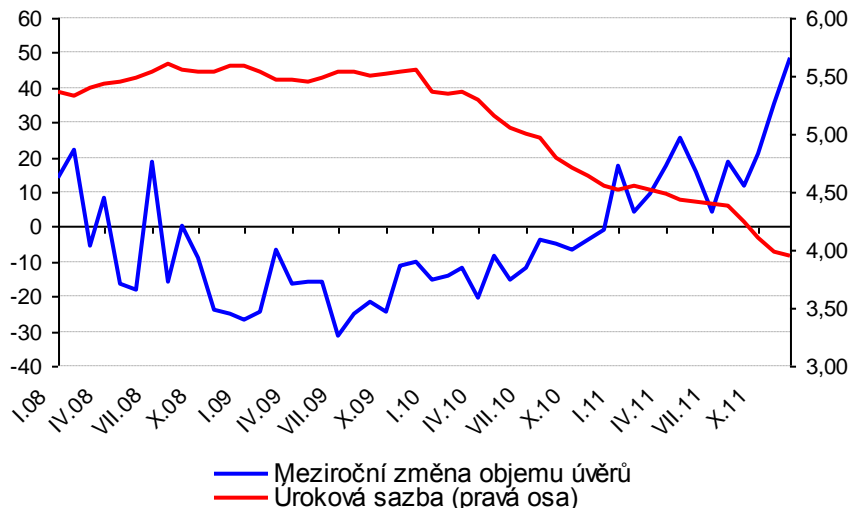
- Prosazovat takové změny regulace a dohledu, které zajistí, aby nedocházelo k oddělení pravomocí národních orgánů dohledu od jejich odpovědnosti
- Usilovat o minimalizaci nežádoucích dopadů evropské regulace, mj. v oblasti přeshraničního krizového řízení, reportingu, omezení trhu ...

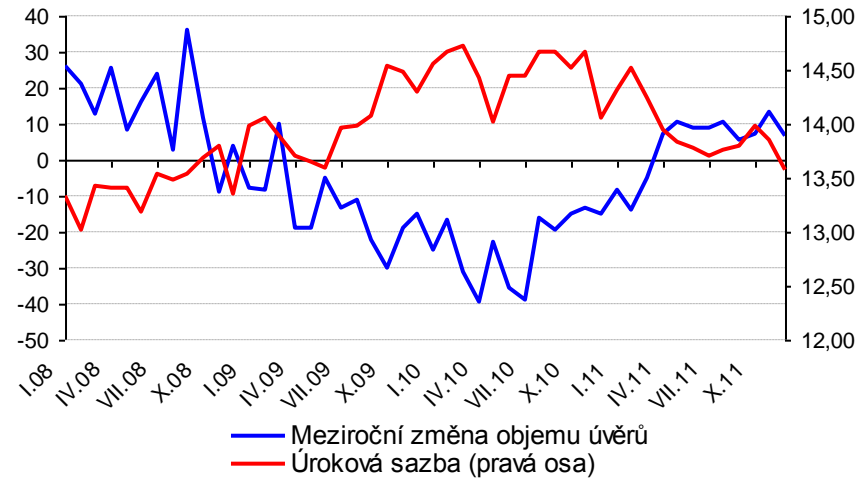
www.cnb.cz

Vladimír Tomšík
viceguvernér ČNB
vladimir.tomsik@cnb.cz

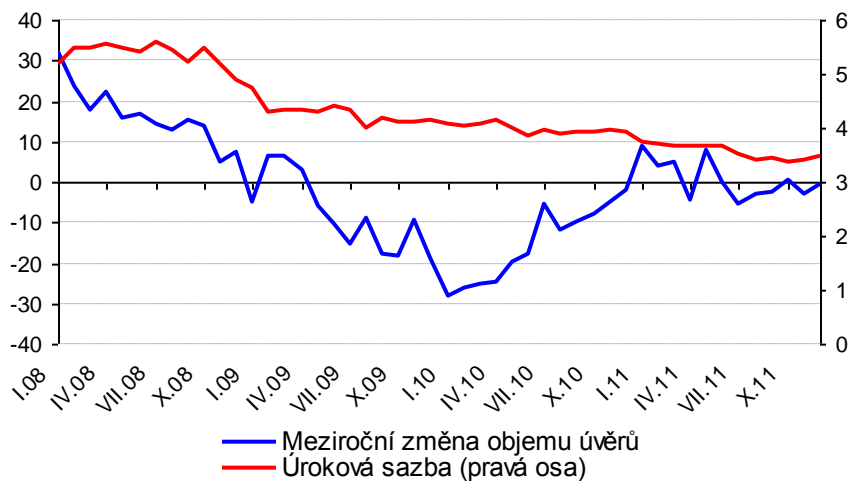
Nové korunové úvěry na bydlení
(v %)

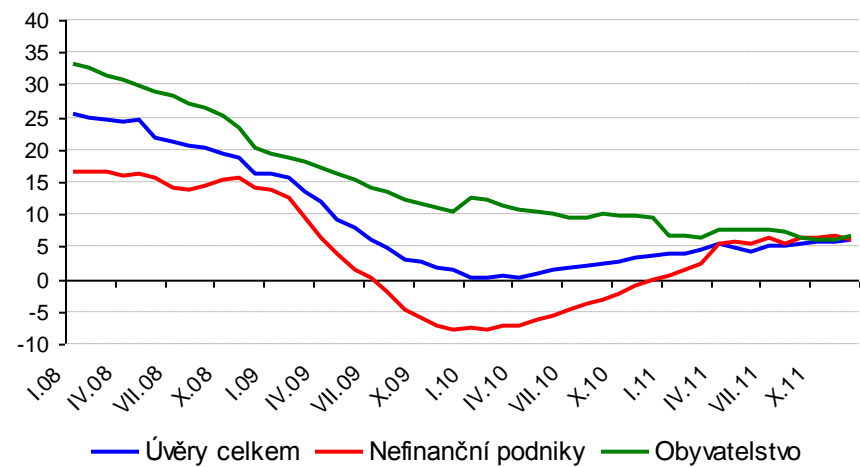
Nové korunové spotřebitelské úvěry
(bez kontokorentních úvěrů, v %)

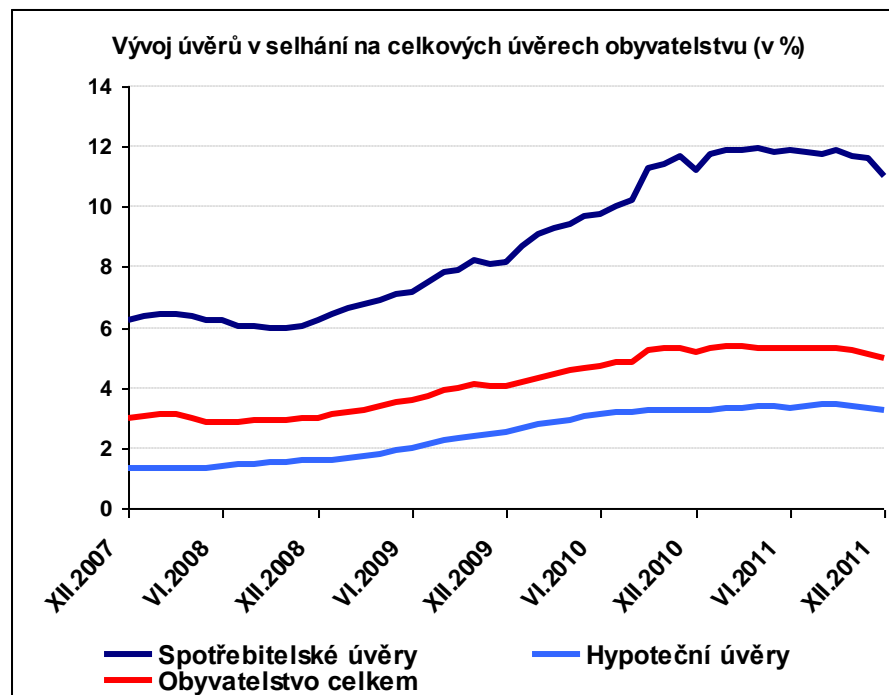
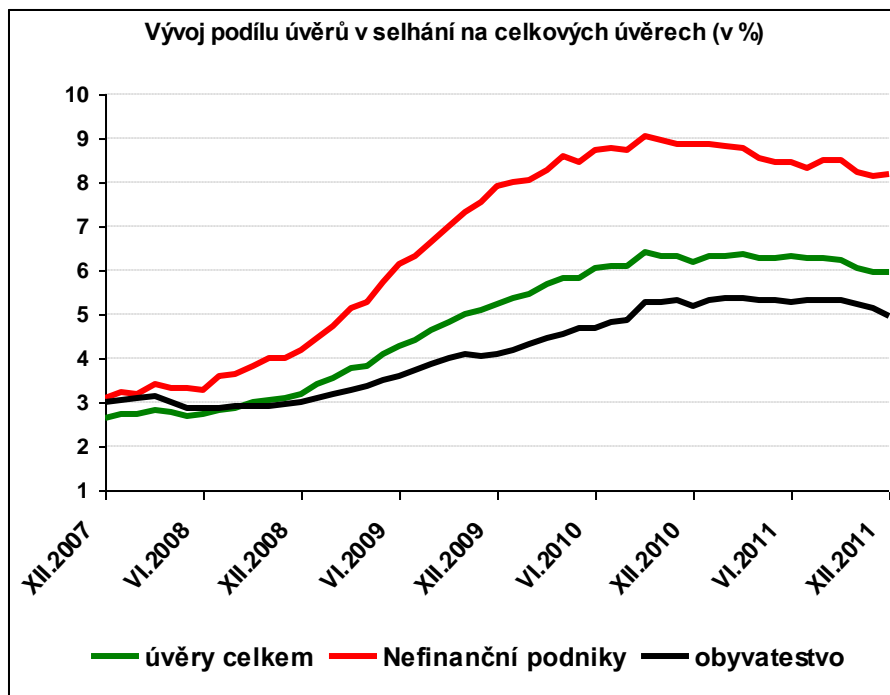

Nové korunové úvěry nefinančním podnikům
(včetně kontokorentních úvěrů, v %)

Meziroční dynamika růstu úvěrů
(v %)

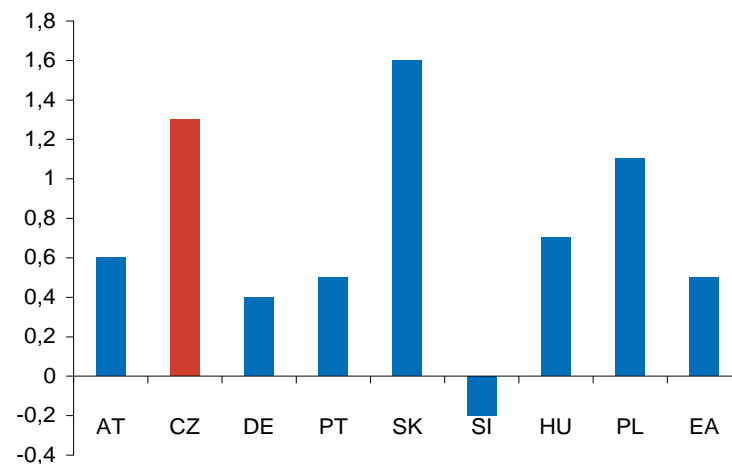
Kvalita úvěrů se v reakci na recesi a následné jen křehké oživení mírně zhoršuje, bankovní sektor však má dostatek kapitálu na krytí ztrát

Rentabilita vlastního kapitálu
(RoE, v %)

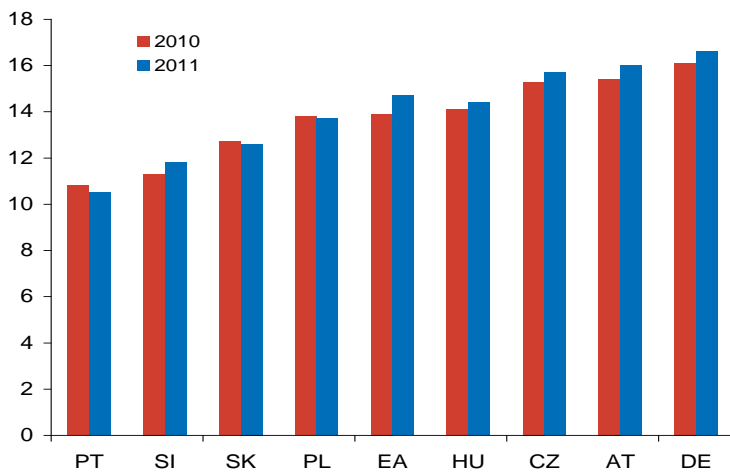

Poznámka: Pro Německo data za rok 2011 nejsou k dispozici.

Rentabilita aktiv
(RoA; v %, 2011)

Kapitálová přiměřenost
(v %)

Poměr vkladů k poskytnutým úvěrům ve vybraných zemích EU (v %, konec roku 2011)

